Latvijas Vēstnesis
LATVIJAS REPUBLIKAS OFICIĀLAIS IZDEVUMS

Laidiens: 25.09.2020., Nr. 186
Oficiālās publikācijas Nr.: 2020/186.17

Finanšu un kapitāla tirgus komisijas normatīvie noteikumi Nr. 154

Rīgā 2020. gada 15. septembrī

(Finanšu un kapitāla tirgus komisijas padomes sēdes protokols Nr. 38 5. p.)

Normatīvie noteikumi par ieguldījumu pārvaldes sabiedrības un alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldnieka atalgojuma politikas pamatprincipiem

Izdoti saskaņā ar Alternatīvo ieguldījumu fondu un to pārvaldnieku likuma 24. panta otro daļu un Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likuma 13. panta sešpadsmito daļu

1. Vispārīgie jautājumi

1. "Normatīvie noteikumi par ieguldījumu pārvaldes sabiedrības un alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldnieka atalgojuma politikas pamatprincipiem" (tālāk tekstā – noteikumi) nosaka atalgojuma politikas pamatprincipus un ir saistoši Latvijas Republikā licencētiem alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem (tālāk tekstā – pārvaldnieks) un Latvijas Republikā licencētām ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām (tālāk tekstā – ieguldījumu pārvaldes sabiedrība) (tālāk tekstā abi kopā – sabiedrība). Noteikumos noteiktos atalgojuma politikas pamatprincipus ieteicams piemērot Latvijas Republikā reģistrētiem pārvaldniekiem, kas reģistrēti saskaņā ar Alternatīvo ieguldījumu fondu un to pārvaldnieku likuma prasībām, ciktāl šie noteikumi ir attiecināmi uz to darbību.

2. Sabiedrība nodrošina šo noteikumu prasību ievērošanu, ņemot vērā tās organizatorisko struktūru, darbības apjomu, veidus, sarežģītību un specifiku.

3. Noteikumos lietotie termini:

3.1. iekšējās kontroles funkcijas – sabiedrībā veiktās risku kontroles, darbības atbilstības kontroles un iekšējā audita funkcijas;

3.2. atalgojuma nemainīgā daļa – no darbības rezultātiem neatkarīga darba samaksas daļa (parasti – darba alga), kuras struktūru var veidot dažādi elementi monetārā vai nemonetārā formā;

3.3. atalgojuma mainīgā daļa – no darbības rezultātiem atkarīga darba samaksas daļa, kuras struktūru var veidot dažādi elementi monetārā vai nemonetārā formā. Atalgojuma mainīgā daļa ietver arī pēc sabiedrības iniciatīvas noteiktos ar pensionēšanos saistītos labumus (*discretionary pension benefits*), kuru apmērs ir atkarīgs no darbības

rezultātiem, bet neietver tādas iemaksas privāto pensiju fondu pensiju plānos vai tādus ar pensionēšanos saistītos izdevumus, kas noteikti saskaņā ar sabiedrības vispārīgo pensiju politiku sabiedrības līmenī;

3.4. atalgojums – atalgojuma nemainīgās daļas un atalgojuma mainīgās daļas (ja tāda paredzēta) kopsumma;

3.5. būtiska atalgojuma mainīgā daļa – 70–100 procentu (neieskaitot) no amatpersonai vai darbiniekam noteiktās atalgojuma nemainīgās daļas pārskata gadā;

3.6. īpaši augsta atalgojuma mainīgā daļa – 100 (ieskaitot) un vairāk procentu no amatpersonai vai darbiniekam noteiktās atalgojuma nemainīgās daļas pārskata gadā;

3.7. ieguldījumu portfelis – sabiedrības pārvaldē esošie aktīvi, kurus veido viens vai vairāki elementi: ieguldījumu fonds, alternatīvo ieguldījumu fonds, valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldījumu plāns, privātā pensiju fonda izveidots pensiju plāns vai individuāla ieguldītāja finanšu instrumentu portfelis;

3.8. fonds – alternatīvo ieguldījumu fonds Alternatīvo ieguldījumu fondu un to pārvaldnieku likuma izpratnē un ieguldījumu fonds Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likuma izpratnē;

3.9. riska profilu ietekmējošie amati – sabiedrības vai tās pārvaldē esoša ieguldījumu portfeļa riska profilu ietekmējošie amati, kuros nodarbinātas visas tās amatpersonas vai darbinieki, kuru profesionālā darbība individuāli vai kolektīvi būtiski ietekmē sabiedrības vai tās pārvaldē esoša ieguldījumu portfeļa riska profilu, tostarp:

3.9.1. padomes locekļi un valdes locekļi;

3.9.2. augstākā līmeņa vadītāji, kas nav amati šo noteikumu 3.9.4. punkta izpratnē;

3.9.3. amati, kuru pilnvarās ietilpst sabiedrības vai tās pārvaldē esoša ieguldījumu portfeļa vārdā uzņemties risku, kas būtiski ietekmē sabiedrības vai tās pārvaldē esoša ieguldījumu portfeļa riska profilu, piemēram, darbinieki vai amatpersonas, kuras:

3.9.3.1. pieņem lēmumus par ieguldījumu veikšanu vai būtiski ietekmē šādu lēmumu pieņemšanu, piemēram, ieguldījumu konsultanti un analītiķi,

3.9.3.2. slēdz līgumus vai veic darījumus, piemēram, pārdošanas speciālisti un izplatītāji;

3.9.4. amati, kuri ir atbildīgi par iekšējās kontroles funkciju veikšanu sabiedrībā;

3.9.5. amati, kuru atalgojums ir vienāds ar vai lielāks par sabiedrības augstākā līmeņa vadītāju vai amatu, kuru pilnvarās ietilpst sabiedrības vai tās pārvaldē esoša ieguldījumu portfeļa vārdā uzņemties risku, kas būtiski ietekmē sabiedrības vai tās pārvaldē esoša ieguldījumu portfeļa riska profilu, saimju zemāko atalgojuma līmeni;

3.9.6. ieguldījumu daļas vadītājs, izplatīšanas (mārketinga) daļas vadītājs;

3.10. ieguldījumu pakalpojumu sniedzēji – sabiedrības darbinieki fiziskās personas, kas ir iesaistītas ieguldījumu pakalpojumu sniegšanā saskaņā ar Alternatīvo ieguldījumu fondu un to pārvaldnieku likuma 5. panta septīto un astoto daļu vai ieguldījumu pakalpojumu vai blakuspakalpojumu sniegšanas procesā saskaņā ar Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likuma 5. panta otro un trešo daļu, tostarp klientu apkalpošanas speciālisti, pārdošanas speciālisti, finanšu analītiķi un citas personas, kurām ir būtiska ietekme uz šajā punktā minēto pakalpojumu kvalitāti.

4. Šo noteikumu prasības ir saistošas attiecībā uz visiem atalgojuma elementiem, ko darbiniekiem vai amatpersonām piešķir sabiedrība, jebkuru summu, kuru izmaksā no sabiedrības pārvaldē esoša ieguldījumu portfeļa, t.sk. fonda mantas, un kuru var attiecināt uz fonda pārvaldīšanas vai līdzvērtīgiem cita veida izdevumiem,

ieskaitot papildu atlīdzību (*carried interest*) par pārvaldē esošu alternatīvo ieguldījumu fondu un maksu par gūtajiem rezultātiem (*performance fee*) par pārvaldē esošu ieguldījumu fondu, un ieguldījumu apliecībām (daļām), kuras piešķir sabiedrība no tās pārvaldē esoša fonda riska profilu ietekmējošo amatu veicējiem un ieguldījumu pakalpojumu sniedzējiem apmaiņā pret profesionālo pakalpojumu saņemšanu, kā arī maksājumiem par ieguldījumu plāna pārvaldi un pensiju plāna pārvaldi, ja tos izmanto, veidojot atalgojumu sabiedrības vai tās pārvaldē esoša ieguldījumu portfeļa riska profilu ietekmējošiem amatiem un ieguldījumu pakalpojumu sniedzējiem.

5. Sabiedrība nodrošina, ka:

5.1. šo noteikumu prasības tiek piemērotas sabiedrības vai tās pārvaldē esoša ieguldījumu portfeļa riska profilu ietekmējošiem amatiem un ieguldījumu pakalpojumu sniedzējiem, izņemot šo noteikumu 2.4. apakšnodaļu un 3. nodaļu, kas attiecas tikai uz sabiedrības vai tās pārvaldē esoša ieguldījumu portfeļa riska profilu ietekmējošiem amatiem;

5.2. amatpersonas vai darbinieki, uz kuriem attiecas šo noteikumu prasības, apņemas neizmantot personīgās riska ierobežošanas stratēģijas vai tādu atalgojuma un atbildības apdrošināšanu, kas mazinātu risku par varbūtējo korekciju, kuras noteiktas atalgojuma politikā, ietekmi uz atalgojumu un īpaši uz atlikto (*deferred*) mainīgo atalgojuma daļu un ieturēto (*retained*) mainīgo atalgojuma daļu;

5.3. izmaksājot atalgojuma mainīgo daļu, netiek izmantoti tādi instrumenti vai metodes, kas veicina izvairīšanos no šo noteikumu prasību ievērošanas;

5.4. tās pārvaldē esoša alternatīvo ieguldījumu fonda pārvaldes tiesības tiek nodotas saskaņā ar Alternatīvo ieguldījumu fondu un to pārvaldnieku likuma 38. pantu un tās pārvaldē esoša ieguldījumu fonda pārvaldes tiesības tiek nodotas saskaņā ar Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likuma 16. pantu, kā arī ieguldījumu pārvaldes sabiedrība var deleģēt fonda pārvaldes pakalpojumus saskaņā ar Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likuma 15. pantu vai pārvaldnieks var deleģēt pakalpojumu un papildpakalpojumu sniegšanu saskaņā ar Alternatīvo ieguldījumu fondu un to pārvaldnieku likuma 28. pantu tikai tādam citam pārvaldniekam un citai sabiedrībai vai citai personai, kura ievēro vienu no tālāk minētajām prasībām:

5.4.1. cits pārvaldnieks un cita sabiedrība, kurai tiek nodotas fonda pārvaldes tiesības, vai cita persona, kurai tiek deleģēti fonda pārvaldes pakalpojumi un papildpakalpojumi, ir pakļauta vismaz vienai no šādām prasībām:

5.4.1.1. Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likumā, Alternatīvo ieguldījumu fondu un to pārvaldnieku likumā, kā arī šajos noteikumos noteiktajām vai tām līdzvērtīgām prasībām attiecībā uz atalgojuma politiku un praksi,

5.4.1.2. Kredītiestāžu likumā, Finanšu instrumentu tirgus likumā un Komisijas izdotajos normatīvajos noteikumos par atalgojuma politiku un praksi noteiktajām vai tām līdzvērtīgām prasībām attiecībā uz atalgojuma politiku un praksi;

5.4.2. cits pārvaldnieks un cita sabiedrība, kurai nodotas fonda pārvaldes tiesības, vai cita persona, kurai deleģēti fonda pārvaldes pakalpojumi un papildpakalpojumi, ievieš atbilstošus līgumiskus pasākumus, kas nodrošina šo noteikumu prasību ievērošanu, ņemot vērā, ka šie līgumiskie pasākumi aptver visus maksājumus, kas veikti citiem pārvaldniekiem vai citām sabiedrībām, kurām nodotas fonda pārvaldes tiesības, vai citām personām, kurām deleģēti fonda pārvaldes pakalpojumi un papildpakalpojumi, vai to pārvaldē esoša fonda riska profilu ietekmējošiem amatiem apmaiņā pret profesionālo pakalpojumu saņemšanu.

2. Atalgojuma politika

2.1. Pārvaldība

6. Sabiedrība nodrošina tādas atalgojuma politikas izstrādi, dokumentēšanu un pastāvīgu īstenošanu, kas:

6.1. nerosina sabiedrības pārvaldē esoša ieguldījumu portfeļa riska profilam un prospektam vai darbības noteikumiem neatbilstošu risku uzņemšanos;

6.2. neierobežo sabiedrības spēju nodrošināt stabilu finansiālo stāvokli un maksātspēju;

6.3. atbilst sabiedrības ieguldījumu stratēģijai un tās pārvaldē esoša ieguldījumu portfeļa ieguldījumu stratēģijai, mērķiem, vērtībām, piemēram, ētikas standartiem, un interesēm, kā arī atbilst piesardzīgai un efektīvai risku pārvaldīšanai un veicina to;

6.4. nav pretrunā ar sabiedrības pienākumu rīkoties pārvaldīto ieguldījumu portfeļu interesēs, t.sk. ievērot ieguldītāju un valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldījumu plāna un privātā pensiju fonda izveidotā pensiju plāna dalībnieku interešu aizsardzības principus un citu ieinteresēto pušu intereses, kā arī spēju nodrošināt pasākumus interešu konflikta novēršanai;

6.5. nepieļauj garantēta apmēra atalgojuma mainīgās daļas noteikšanu, izņemot jaunu darbinieku nolīgšanas gadījumos pirmā darba gada laikā.

7. Sabiedrības padome, ja tāda izveidota, ir atbildīga par:

7.1. atalgojuma politikas pamatprincipu noteikšanu un atalgojuma politikas apstiprināšanu;

7.2. atalgojuma politikas izstrādes un īstenošanas uzraudzību;

7.3. atalgojuma noteikšanu sabiedrības valdes locekļiem, iekšējā audita funkcijas augstākā līmeņa darbiniekiem, kā arī amatiem, kuru atalgojums ir vienāds ar vai lielāks par sabiedrības valdes locekļu amatu saimes zemāko atalgojuma līmeni;

7.4. risku kontroles un darbības atbilstības kontroles funkciju augstākā līmeņa darbinieku atalgojuma tiešu pārraudzību;

7.5. atalgojuma politikas pamatprincipu regulāru, bet ne retāku kā vienu reizi gadā pārskatīšanu, lai nodrošinātu to atbilstību sabiedrības darbības plānam vai tās pārvaldē esoša ieguldījumu portfeļa ieguldījumu stratēģijai, kā arī pārmaiņām ārējos faktoros, piemēram, ārējos normatīvajos aktos;

7.6. pārbaužu veikšanas kārtības noteikšanu attiecībā uz atalgojuma politikas īstenošanas atbilstību apstiprinātajai atalgojuma politikai un tai atbilstošiem iekšējiem un ārējiem normatīvajiem aktiem (piemēram, sabiedrības padome nosaka, ka minēto atbilstību regulāri, bet ne retāk kā vienu reizi gadā pārbauda un novērtē iekšējās kontroles funkcijas vai piesaistīts ārējais eksperts);

7.7. ziņošanas kārtības sabiedrības padomei noteikšanu par iekšējās kontroles funkciju veiktajām pārbaudēm un iegūtajiem rezultātiem, kā arī par atalgojuma politikas ietekmi uz sabiedrības vai tās pārvaldē esoša ieguldījumu portfeļa riska profilu un risku pārvaldīšanas kvalitāti.

8. Ja sabiedrības padome nav izveidota, šajos noteikumos padomei noteiktās funkcijas pilda dalībnieku sapulce un tai ir saistošas šajos noteikumos padomei noteiktās prasības.

9. Sabiedrība, kurai ir izveidota padome, ņemot vērā savu vai savā pārvaldē esoša ieguldījumu portfeļa darbības apjomu, veidu, sarežģītību un specifiku, kā arī sabiedrības organizatorisko struktūru, izvērtē atalgojuma komitejas

izveides nepieciešamību un lietderību. Atalgojuma komiteja ir atbildīga par iekšējo normatīvo aktu, kurus apstiprina sabiedrības padome un kuri ir saistīti ar atalgojumu, sagatavošanu, tostarp par tādu iekšējo normatīvo aktu sagatavošanu, kuriem ir ietekme uz sabiedrības vai tās pārvaldē esoša ieguldījumu portfeļa riska profilu un risku pārvaldīšanas kvalitāti. Atalgojuma komiteja iekšējos normatīvos aktus sagatavo, ņemot vērā ieguldītāju un citu ieinteresēto pušu, piemēram, sabiedrības akcionāru, ilgtermiņa intereses, kā arī visas sabiedrības (*public*) intereses.

10. Saskaņā ar sabiedrības padomes pilnvarojumu atalgojuma komiteja var būt atbildīga arī par valdes locekļu, iekšējā audita funkcijas augstākā līmeņa darbinieku un amatu, kuru atalgojums ir vienāds ar vai lielāks par valdes locekļu amatu saimes zemāko atalgojuma līmeni, atalgojuma noteikšanu, kā arī par risku kontroles un darbības atbilstības kontroles funkciju augstākā līmeņa darbinieku atalgojuma tiešu pārraudzību.

11. Sabiedrības padomes atalgojumu nosaka un pārrauga sabiedrības akcionāri (dalībnieki).

12. Par atalgojuma komitejas vadītāju ieceļ vienu no padomes locekļiem. Par atalgojuma komitejas locekļiem drīkst iecelt tikai padomes locekļus, izņemot, ja sabiedrības iekšējie normatīvie akti paredz amatpersonas, kas nav sabiedrības padomes loceklis, vai darbinieku pārstāvniecību iestādes padomē. Šādā gadījumā par atalgojuma komitejas locekli drīkst iecelt arī sabiedrības amatpersonu, kas nav sabiedrības padomes loceklis, vai darbinieku.

13. Sabiedrība nodrošina, ka izvērtējums un pieņemtie lēmumi par atalgojuma komitejas izveides lietderību ir dokumentēti un pamatoti.

14. Sabiedrības valde ir atbildīga par sabiedrības padomes noteiktajiem atalgojuma politikas pamatprincipiem atbilstošas atalgojuma politikas izstrādi un tai atbilstošu iekšējo normatīvo aktu izstrādi, apstiprināšanu un to īstenošanu, ņemot vērā, ka iekšējās kontroles funkciju atalgojumu nosaka saskaņā ar iekšējās kontroles funkcijām noteikto mērķu sasniegšanu neatkarīgi no sasniegtajiem darbības rezultātiem iekšējās kontroles funkciju kontrolētajās darbības jomās. Sabiedrības valde nodrošina riska profilu ietekmējošo amatu un ieguldījumu pakalpojumu sniedzēju informēšanu par to darbības rezultātu novērtēšanā un atalgojuma mainīgās daļas noteikšanā izmantojamajiem rādītājiem un metodēm, kā arī nodrošina, ka iekšējie normatīvie akti atalgojuma noteikšanai, tostarp novērtēšanas process un tā rezultāti, ir skaidri, dokumentēti un iekšēji pieejami, ja tas nepieciešams funkciju vai darba pienākumu veikšanai vai tie attiecas uz konkrēto amatpersonu vai darbinieku.

15. Atalgojuma politikas un ar to saistīto iekšējo normatīvo aktu izstrādē un īstenošanas nodrošināšanā iesaista arī darbiniekus, kuri veic iekšējās kontroles funkcijas, un darbiniekus, kuri veic personāla vadības funkciju, kā arī, ja nepieciešams, akcionārus vai dalībniekus un ārējos ekspertus. Iesaistītajiem darbiniekiem, atalgojuma komitejas locekļiem, akcionāriem vai dalībniekiem, ārējiem ekspertiem, kā arī par atalgojuma politiku atbildīgajiem sabiedrības padomes locekļiem, kuri ir atbildīgi par šo noteikumu 7. punktā minētajām funkcijām, ir:

15.1. atbilstoša kompetence atalgojuma un risku pārvaldības jomā;

15.2. nepieciešamās pilnvaras to funkciju veikšanai un informācijas iegūšanai;

15.3. spēja sniegt neatkarīgu un kompetentu vērtējumu par atalgojuma politiku un tās īstenošanu, kā arī tās piemērotību sabiedrības vai tās pārvaldē esoša ieguldījumu portfeļa darbībai, tostarp tās ietekmi uz sabiedrības vai tās pārvaldē esoša ieguldījumu portfeļa riska profilu un risku, kapitāla un likviditātes pārvaldīšanas kvalitāti.

2.2. Atalgojuma politikas pamatprincipi

16. Atalgojuma politikas pamatprincipos nosaka: